

особливо клініцист, це не тільки педагог (вихователь, учитель, викладач), провідною метою якого є підготовка всебічно розвинутого кваліфікованого спеціаліста, а насамперед лікар, який мусить лікувати хворих і показувати взірць володіння цим складним процесом. Тим більше, що є такі хвороби, які можнавилікувати або полегшити страждання тільки добрим словом і порадою, яка дає надію. У той же час формальним, бездушним ставленням до хворого можна завдати шкоди людині, яка страждає, і студенту, який уважно стежить за діями вчителя і переймає зневажливе ставлення лікаря до хворого. У зв'язку з цим, викладач повинен постійно займатися самовихованням і вдосконаленням своїх знань, природньо, в тому середовищі, в якому він живе [5].

Високий професіоналізм професорсько-викладацького складу і практичних лікарів, з якими спілкується студент, здатний відкривати горизонти нових медичних знань, які через утілення в практику створюють умови правильного розуміння людьми здорового способу життя, первинної і вторинної профілактики захворювань, а в разі появи або загострення хронічних хвороб – методів ефективного лікування.

Насумок

Сучасна практика освіти іноземних фахівців – невід'ємний елемент ринкової економіки. Від якості освіти іноземних спеціалістів залежить рівень навчального закладу та його авторитет на міжнародному рівні. Це обумовлює кількість студентів, які будуть бажати вчитися в цьому вищому медичному закладі. Тому, колектив кафедри внутрішньої медицини постійно і наполегливо працює над вдосконаленням методів підготовки іноземних студентів, як висококваліфікованих фахівців, враховуючи сучасні вимоги до навчального процесу, а також використовуючи найкращі надбання вітчизняної та світової медичної науки і особливості майбутньої роботи студентів-іноземців у своїх країнах.

Література

1. Ляшук П.М. Клінічна лекція// Актуальні питання організації та медичного забезпечення навчального процесу – Чернівці, 2000. – С. 77-28.
2. Новак О.В. Современные подходы в подготовке врачей в условиях клиники / О.В. Новак, О.С. Кітура, О.А. Червко// – 2010. – Т.2, Ч.1. – С. 219-221.
3. Пидаев А.В. Болонский процес в Европе / А.В. Пидаев, В.Г. Передерий //– Одесса: Медуниверситет, 2004.–192с.
4. Скрипник И.Н. Пути преодоления регресса в обучении студентов и развитии современной медицины/ И.Н. Скрипник, М.А. Дудченко, О.В. Новак [и др.] // – Київ, 2011. – Р. 271-278.
5. Скрипник І.М. Перспективи, напрямки й особливості Болонського процесу в Вищих медичних закладах України / І.М. Скрипник, О.В. Новак, М.А. Дудченко [и др.] // - Київ, –2011.–додаток 2, №3.–Т.1(26) .–С. 521-527.

Реферати

ОСОБЕННОСТИ ПОДГОТОВКИ СТУДЕНТОВ-ИНОСТРАНЦЕВ НА КАФЕДРЕ ВНУТРЕННЕЙ МЕДИЦИНЫ
Скрипник И.Н., Новак О.В., Гопко А.Ф., Маслова А.С., Шапошник О.А., Приходько Н.П.

Основными требованиями к современному специалисту и выпускнику медицинского вуза является высокий уровень научной и практической подготовки, организаторские способности, высокая культура и эрудиция. Это дает возможность быть конкурентно-способным на рынке труда, особенно за рубежом. Уровень знаний, способностей к самостоятельному творческому мышлению у студентов разные, поэтому обучение предполагает индивидуальный подход, особенно у студентов-иностранцев. В клинике внутренней медицины закладывается формирования будущего врача – человека, обогащенного медицинской теорией и умениями клинически мыслить. На достижение этого и направлена организация обучения студентов-иностранцев на кафедре внутренней медицины.

Ключевые слова: внутренняя медицина, клиническое мышление, студенты-иностранцы.

FEATURES OF TEACHING FOREIGN STUDENTS AT THE DEPARTMENT OF INTERNAL MEDICINE
Skrypnyk, I.M., Novak O.V., Gopko O.F., Maslova, G.S., Shaposhnyk O.A., Prikhodko N.P.

The main requirements for modern specialist and graduate of the Medical University is the high level of scientific and practical skills, organizational skills, high culture and erudition. This gives the possibility to be competitive at the labor market, especially abroad. This gives the possibility to be continuously competitive job market, especially abroad. The level of knowledge and skills for independent creative thinking of students is different, so learning involves an individual approach, especially foreign students. The shaping of future doctor laid in the clinic of internal medicine. This person is enriched of medical theory and clinical thinking. Organization of foreign students training aimed at achieving of this goal at the department of internal medicine.

Key words: internal medicine, clinical thinking, foreign students.

УДК 378.14:61

І.М. Скрипник, В.К. Ляхов, І.М. Добровольська, Г.С. Маслова, О.Г. Макаров
ВДНЗ України "Українська медична стоматологічна академія", м. Полтава

БЕЗПЕРЕВНИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК У СУЧАСНІЙ ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ ЛІКАРІВ

У зв'язку з розвитком науки, техніки і медичних технологій життя постійно диктує нові вимоги до рівня знань і вмінь працівників сфери охорони здоров'я, чим обумовлена необхідність безперервної професійної освіти. Безперервний професійний розвиток реалізується шляхом як безпосереднього спілкування, так і через використання «дистанційного навчання». Сучасна післядипломна освіта реалізується через перехід від кваліфікаційної моделі фахівця до компетентнісної.

Ключові слова: післядипломна освіта лікарів, безперервний професійний розвиток, компетентністність.

Сьогодні у зв'язку зі швидкими темпами розвитку медичної науки у медичних працівників виникає необхідність постійного удосконалення володіння навичками у використанні діагностичних засобів, лікувально-діагностичної апаратури, засвоєння нових підходів до лікування і профілактики патологічних станів. Досвід роботи системи медичної післядипломної освіти свідчить про те, що підвищення кваліфікації спеціалістів проводиться шляхом поповнення їх професійних знань і вмінь за рахунок інновацій, якими поповнилася медицина за певний час. В останні роки відбулась принципова зміна системи накопичення і передачі знань, зріс їх обсяг, що унеможливило

підготовку сучасного спеціаліста до самостійної професійної діяльності лише протягом його навчання у вищому навчальному закладі. У зв'язку з розвитком науки, техніки і медичних технологій життя постійно диктує нові вимоги до рівня знань і вмінь працівників сфери охорони здоров'я, внаслідок чого у фахівців формується потреба докладання певних зусиль для утримання свого відповідного високого професійного рівня. Тому молоді лікарі з перших кроків своєї професійної діяльності повинні усвідомити ідею необхідності безперервної професійної освіти. Вперше положення про доцільність безперервного професійного навчання лікарів висвітлено в 60-х роках ХХ ст. в базових документах ВООЗ про післядипломну освіту. Було введено поняття «безперервний професійний розвиток» лікарів і провізорів як необхідну складову ефективної кадрової політики в сфері охорони здоров'я будь-якої держави. В Україні Концепцію безперервної освіти ухвалили у 2008 р.

Сучасна світова медична освіта включає в себе не лише переддипломне і післядипломне навчання фахівця, але і безперервний професійний розвиток, який розглядається як самостійна освіта, що базується на тлі власного досвіду, досвіду вчителів, колег, науковців і може реалізуватись шляхом як безпосереднього спілкування, так і через використання «дистанційного навчання», «віртуальних навчальних установ», «електронних підручників» тощо.

Матеріали для дистанційного навчання можуть бути представлені у вигляді [3]: інформації, викладеної на паперових носіях; матеріалів для самостійної роботи (тестові завдання для інтерактивного вивчення), отриманих через Інтернет або з магнітного носія; проведення відеоконференції; навчання за допомогою систем телебачення та супутникових каналів передачі даних.

Безумовно, мотивація до оволодіння знаннями протягом усього життя є суттєвою складовою усіх етапів сучасної медичної освіти. Вона складається із професійного бажання лікаря надавати оптимальну допомогу кожному пацієнту, поваги вимог працевластців і суспільства, поєднання задоволеності працею із запобіганням власному психоемоційному вигоранню.

Впровадження дистанційних технологій дозволить інтенсифікувати і розвинути творчі та інтелектуальні здібності лікаря за допомогою відкритого доступу до всіх інформаційних модулів програми [1].

Сьогодні підходи до підвищення кваліфікації медичних працівників в аспекті їх професійної комунікації потребують особливого осмислення у зв'язку з процесами інтеграції України до Євросоюзу. У зв'язку з цим виникла необхідність у безперервному удосконаленні професійної компетентності фахівців, задіяних у сфері охорони здоров'я.

Останнім часом у багатьох країнах світу реалізується перехід від кваліфікаційної моделі фахівця до компетентності. Кваліфікація визначає функціональну відповідність між вимогами професії та метою освіти, а компетентність включає можливості особистості діяти адекватно у більш широких сферах, тобто у соціумі.

Потенційні ключові компетенції медичних працівників називаються «здатністю до діяльності» і являють собою [2]: володіння знаннями з найважливіших проблем охорони здоров'я і підвищення вимог до власної професійної діяльності; позитивне ставлення до власного здоров'я і здорового способу життя; підвищення особистого і професійного інтелекту; взаємодію з соціумом (медичне середовище), комунікаційна співпраця: колегіальна співпраця; стосунки «лікар – пацієнт»; готовність до виконання професійних завдань із урахуванням сучасних інформаційних інновацій.

Наведені вимоги підкреслюють, що в сучасному суспільстві імідж фахівця оцінюється за його професійною медичною компетентністю, професійними комунікативними навичками та особистісним зростанням. Професійна компетентність медичного працівника розглядається як високий рівень знань, умінь і навичок, а також професійно важливих особистих рис, що дають можливість якісно і ефективно вести фахову трудову діяльність. Формування і подальше підвищення рівня професійної компетентності прямо залежить від варіабельної соціально-економічної ситуації та інтеграції сучасних інновацій у трудову діяльність.

Загальновідомий термін «старіння знань». Якщо дотримуватись позиції обрахування «старіння знань» фахівця (одиниця виміру якого у США включає період «напіврозпаду» компетентності, тобто зниження її на 50% внаслідок появи нової інформації), то в медицині цей період настає раніше, ніж через 5 років [2]. Тому існує потреба в організації післядипломної освіти лікарів із урахуванням розвитку сучасних технологій, досягнень усіх галузей медичної та фармацевтичної науки і принципу «освіта через все життя».

Важливим фактором успішності заходів із підвищення кваліфікації лікарів є роль викладача, який повинен мати готовність до інформування і супроводу всього ходу освітнього процесу, надаючи тим, хто навчається, можливість самим планувати, корегувати, реалізовувати і оцінювати власні дії. У педагогіці, яка ґрунтується на сучасних освітніх технологіях, викладач повинен враховувати п'ять складових елементів ефективного навчального процесу [2]: особи, які навчаються; етапи навчання; зміст навчання; завдання навчання; сприятливий психологічний клімат і стратегії, які полегшують освітній процес.

Підсумок

Не можливо ефективно навчитися будь-чому, просто отримуючи про цей предмет інформацію, вивчаючи теорію або слухаючи лекції. Також не може бути ефективним навчання, в ході якого нові дії виконуються механічно, без відповідного аналізу і підведення підсумків. Основний підхід до клінічного навчання базується на свідомому і мотивованому тренуванні.

Література

1. Ждан В.М. Інноваційні технології практичної підготовки лікаря в системі безперервної професійної освіти / В.М. Ждан, І.М. Скрипник, Г.М. Давиденко [та ін.] // Медична освіта. – 2012. - №3. – С. 60-62.
2. Моїсеєнко Р.О. Національні підходи до впровадження системи регіоналізації перинатальної допомоги в Україні : практичні настанови / Р.О. Моїсеєнко // Міністерство охорони здоров'я України, 2012. – 111 с.

3. Навчальний план та уніфікована програма циклу спеціалізації за фахом «Загальна практика-сімейна медицина» К. –2012. – 69 с.

Реферати

НЕПРЕРЫВНОЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ РАЗВИТИЕ В СОВРЕМЕННОМ ПОСЛЕДИПЛОМНОМ ОБРАЗОВАНИИ ВРАЧЕЙ

Скрыпник И.Н., Лихачов В.К., Добровольская Л.Н., Маслова А.С.,
Макаров О.Г.

В связи с развитием науки, техники и медицинских технологий повышаются требования к уровню знаний и умений работников здравоохранения, что обуславливает необходимость непрерывного профессионального образования, которое реализуется путем как непосредственного общения, так и использования «дистанционного обучения». Современное последипломное образование реализуется путем перехода от квалификационной модели специалиста до компетентностной.

Ключевые слова: последипломное образование врачей, непрерывное профессиональное развитие, компетентностность.

INCESSANT PROFESSIONAL SELF-REALIZATION IN MODERN POST-GRADUATE MEDICAL EDUCATION

Skrypnyk I.N., Likhachov V.K., Dobrovolskaya L.N., Maslova
G.S., Makarov O.G.

Due to science, engineering and medical technologies development new demands to knowledge and skills level of people involved in public health service are arising, causing the necessity of incessant professional education. The incessant professional education is provided by means of direct communication or with the help of “distance education”. Modern post-graduate education is based on transition of “qualification” model of specialist to “competent” one.

Key words: post-graduate medical education, incessant professional self-realization, competence.

УДК 37.013.73 + 376.68

А.В. Салій, Л.П. Кустарьова, Ю.П. Ющенко, Н.О. Зінченко, О.І. Джидан
ВНІЗ України «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

ОПТИМІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОЇ РОБОТИ ІЗ ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ НА КАФЕДРІ ФІЛОСОФІЇ І СУСПІЛЬНИХ НАУК

В статті розглянуті основні проблеми навчання іноземних студентів на кафедрі філософії і суспільних наук, проаналізовані можливі шляхи їх вирішення.

Ключові слова: процес адаптації, міжкультурна комунікація, педагогічні методи, гуманістичний світогляд, філософія.

Світова практика засвідчує, що підготовка іноземних громадян є важливою складовою частиною діяльності вищих навчальних закладів. Контингент іноземних громадян, які навчаються у вищому навчальному закладі, значною мірою впливає на його визначення у світовій системі вищої освіти, суттєво підвищує його рейтинг. Випускники є носіями інформації в зарубіжних країнах про конкретний навчальний заклад, а також систему освіти країни, соціокультурний потенціал держави.

Підготовка іноземних студентів посідає дуже важливе місце в системі вищої медичної освіти України. Значна кількість студентів-іноземців ставить перед системою освіти суттєві проблеми, зокрема міжкультурної взаємодії, адаптації, вибору оптимальних форм і методів навчання. Отже, аналіз навчальної та виховної роботи з іноземними студентами є важливим і актуальним.

Суттєві аспекти роботи з іноземними студентами розглядалися у дослідженнях таких вітчизняних та зарубіжних науковців, як О.Адаменко, Л.Богиня, І.Черненко, І.Мельничук, Л.Романішина, О.Яцишина.

Метою даної роботи є дослідження специфіки викладання історії України, історії української культури, філософії і політології іноземним студентам медичного вузу, а також особливості виховної роботи з ними, визначення характеру адаптації іноземних студентів до соціально-культурного простору України.

Однією з важливих умов адаптації іноземних студентів в нашій країні є розуміння ними особливостей функціонування й розвитку українського суспільства. У навчальному процесі таке розуміння формується за допомогою вивчення історії України і української культури, філософії, політології. У педагогічній роботі з іноземними студентами насамперед слід враховувати особливості їх адаптації в українському соціокультурному середовищі. Як правильно зазначає Л.Богиня, студент має звикнути до нових умов життя у незнайомій країні, ознайомитися з особливостями побуту і, звичайно ж, сприйняти їх. [2]

Для багатьох студентів відмова від старих звичок і пристосування до нових умов життя – складний і навіть болісний процес. Викладачі зобов'язані ознайомити студентів з правилами поведінки в українському суспільстві, із характерними рисами історії і культури, особливостями політичного життя.

Говорячи про особливості викладання слід підкреслити, що воно повинно бути адаптованим до навчального процесу з іноземцями. Викладання дисциплін повинно відбуватися на доступному для них рівні, бо навіть найпростіші для українців поняття і факти викликають у іноземних студентів труднощі у сприйнятті і засвоєнні. Особливо це стосується імен, географічних назв, найменувань історико-культурних цінностей, філософських категорій. Оскільки навчальним планом не передбачається вивчення релігієзнавства, етики та естетики, що є важливими складовими культури кожного народу, курси «Історії України» та «Історії української культури» покликані об'єднати історію культури, краєзнавство, етику, естетику, релігієзнавство. Необхідно також враховувати, що викладаються дисципліни саме студентам – медикам.

Дуже важливою в процесі адаптації студентів-іноземців в нашій країні є мовна проблема. Необхідно враховувати ускладнене сприйняття англійської мови, якою ведеться навчання деяких з них. Суспільні дисципліни вивчаються майбутніми лікарями на I-II курсах. Тому мовний бар'єр є дуже відчутним, а викладачі повинні знаходити допоміжні шляхи порозуміння із іноземними студентами.